

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tör sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,389. szám.

Nyílt levél

Dr. Damokos Andor alispán urhoz.

Bajos olyan dologról beszélni: *a mi nincs*; mert a „nincs” a „van”-nak olyan tagadólagos állapota, melyben a „nincs” van és a „van” nincs. Már pedig én most olyan tárgyról óhajtok itt Nagyságoddal, a nyilvánosság színe előtt beszélni, a mi — legalább — Udvarhelyen, de az egész Udvarhelyvármegyében „nincs” — tudniillik: *zenei életünk*, aminek hiányát nemcsak minden valamire való művelt embernek, de minden szülőnek is sajnosan éreznie kell, aki gyermekeit legalább a zene elméletébe óhajlja bevezettetni.

Van a németnek egy jellemző mondása:

„Wo man singt, da lass dich nieder,
Nur böse Leute haben keine Lieder”;

ami magyarul körülbelül azt jelenti: ahol dalolnak, telepedj le, csak rossz embernek nincs éneke. Már pedig a legsötétebb pesszimizmusmal sem vádolhatjuk meg a székely népet azzal, hogy a dalt, a zenét nem szereti, mert épen a nép ajkán terem, minden tanítás nélkül, mintegy benső ösztöne megnyilatkozása-ként, az a tömegtelen sok szép nótá, melyen sirva vigad a magyar és mely épen eredetiségénél fogva még zeneileg is jóval közvetlenebbül hat a magyar kedélyre, mint a fővárosban gyártott műnépdalok, mert ez utóbbiak nagy része, a fővárosi orfeumokban énekelt kificamított kuplék ritmusára és dallamára van faragva. De maradjunk szigorúan tárgyunknál és állapítsuk meg, — ami ugyan könnyű dolog, — hogy sem Székelyudvarhelynek, mint a megye központjának, sem a megyének magának zenei élete nincs és ez önvallomásunkat csak pirulva tehetjük meg, ha áttekintünk a szomszédos Segesvárra, mint hozzánk legközelebb eső példára és meglátjuk, hogy ott a társadalom egyik leglényegesebb összekötő kapcsát, épen a város kifejlett zenei élete képezi; pirulva látjuk, hogy a szomszédos Segesvárt hébe-korba mégis inkább felkeresi egy-egy nevesebb művészegyenység a hangversenyével, mint bennünket, akik az intelligencia számarányát tekintve, mégis csak elsőszében voltánk és ime lezajlott a hangverseny-évadunk a nélkül, hogy bár egy tizedrangú művész is megtisz-

telt volna bennünket zenei képességeinek bemutatásával. Amde ott a szomszédban a zene, a dal művelése életszükségletét, nélkülözhetetlen kulturális eszközét képezi a társadalomnak, mely válllvetve törekszik azt minél magasabb művészi tökélyre emelni, amíg mi megelégszünk azzal, ha egyesek egyéni hajlamukat követve, a zenét és éneket privát passzióból művelik. A szomszédban öt-hat daláregylet kel nemes versenyre egymással, nálunk a mult dicsőségében elerjedt dalárda csak „volt” és tagjai, mint a megoldott kéve, vezető és tanítás nélkül várják a megváltót, a ki a testületet — mint ilyen — ismét új életre, új működésre, új énekekre és csapongó, jó kedélyre tömörítse össze. Vannak egyes kiváló műkedvelőink, kik máris bizonyos magasabb zenei nívóra emelkedtek; önszorgalmukból és a lelkükben gyökereső szép íránti hajlamból talán már a műkedvelés keretéből is kinöttek, — mint Nagyságod is — de ezek egyedül, izolálva állanak, mert nem találják meg a társuláshoz való rokonlelkekhez vezető utat. Így egész zenei életünk a fillérestélyeken, felekezeti jellegű estélyeken megnyilvánuló közepes műkedvelésre szorítkozik, vagy a legjobb esetben gyönyörködhetünk a korcsmákban egyetlen cigányzenekarunk nem épen változatos műsorában. Hogy ezen nemcsak változtatni, de segíteni is kell, — reményilem — minden legkisebb zenei érzékkel és hajlammal bíró művelt ember szent meggyőződése. Egy ilyen nagy város, megyei központ, az intelligencia gyűhelye, három nagy főiskola és egyéb kisebb intézetek már nem lehetnek el *zeneiskola* nélkül, mert ennek hiánya a várost, a kisebb községek sorába degradálja. Zenei életünk fejlesztésének első és elengedhetetlen feltétele egy városi vagy megyei magasabb zeneiskola felállítása, mely hivatva legyen nemcsak egyes hangszerekben, hanem az énekművészetben is elméleti és gyakorlati kiképzést nyújtani. A gyermekeknek már zsenge korában kell a zene művelését lelkébe oltani, mert abban a korban szokott a gyermekben a művészi hajlam és tehetség megnyilvánulni; de zeneiskola nélkül a szülők is meg vannak fosztva a lehetőségtől, hogy a gyermekeikben netán szunnyadó tehetséget észleljék, kiképeztes-

sék, mert hiányzik hozzá a leg-
elemibb feltétel: az iskola...

El vagyok rá készülve, sőt teljes bizonyossággal meg is állapíthatom jó eleve, hogy lesznek olyanok, még pedig sokan, akik azt fogják mondani: „jó nekünk így is; megéltünk eddig, megéltünk ezután is nélküle.” Lesznek mások, kik viszont azt gondolják, hogy eszmékben ugyan gazdagok, de kivitelben szegények vagyunk; vagy lesznek olyanok, akik az eszme kivitelének realitásában kételkednek. Hát megnyugtathatom valamenynyit, mert eddig szerzett tapasztalataim, észleleteim megrögzítették bennem a meggyőződést, hogy Székelyudvarhelyen egy zeneiskola felállítása a közönség, a szülők, az érdekelt zeneileg képzett egyének általános óhaját, sőt már elodázhatatlan szükségét képezi, mert az eddig itt levő, bár buzgón működő és oktató, magántanerek elégtelenek a jelentkezők alapos kiképzésére.

És hogy ne csak eszmével, de szerény gyakorlati tanáccsokkal is hozzájárulhassak zenei életünk fellendítéséhez, első sorban égetően szükségesnek tartanám nemcsak a felosztott férfialeget minél előbbi újjáalakulását, hanem magas szellemi élvezetűl egy „*női dalegylet*” szervezését is óhajtanám, hogy azután ez a két egymástól külön szervezett dalegylet, majd ha a tökéletesedés felé haladt, együttesen magasabb szabású zene-műveket is legyen képes interpretálni.

A második lépés volna, ha a városunkban levő, egyes hangszereken képzett műkedvelő egyének, egymáshoz közelednének és egy műkedvelő vonós négyessé vagy ami még helyesebb, műkedvelő zenekarrá alakulnának, melyből azután a vonós-négyes mintegy önkéntelenül is kifejlődhetne.

Harmadik, de szükségképpen legelsőnek a zeneiskola létesítését már a jövő tanévre feltétlen érdeknek tartom; és ennek létrehozására megyének, városnak, az összes tanintézeteknek, de az egész társadalomnak is szilárdan tömörülni kell. Egy kis áldozat az egyik, sok jóakarát a másik részről feltétlenül biztosítaná az iskola költségeit.

Nagyságos uram! Azt hiszem, ez eszméket már volt szerencsém egy alkalommal magánbeszélgetésünk folyamán felvetni; azért hozakodom most velők a

nyilvánosság elé, hogy a közvélemény is foglalkozzék és lássa be, sőt követelje minél előbbi megvalósításukat; én Nagyságodban, mint a zene és művészet lelkes barátjában látom és keresem azt a hivatott egyént, aki energiával, lángoló lelkesedéssel magáévá tehetné és diadalra, győzelemre juttathatná ezt az eszmét, mely városunk zenei fejlődésének nemcsak az alapját teremthetné meg, de végső eredményében kihatna társadalmi életünk szilárdítására, asszimilálására is. Engedje reményilem, hogy lelkesedésébe vetett hitem jogosult és engedje hinnen, hogy minden eszköz megragadásával sietni fog az eszmét megvalósítani

Hazafias üdvözléssel kész hive:

Deréki Antal.

— **A képviselőház** e hó 18 iki ülése szokatlanul népes volt; a függetlenségi párti képviselők csaknem teljes számmal jelentek meg, mert az elnökség távirati uton rendelte fel őket. Napirend előtt Hencz Károly, Szki-csák tót nemzetiségi képviselőt vádolja, hogy a darabont miniszterekkel paktált, pedig választói néppárti programmal választották meg. Biztos adatai vannak, hogy Szki-csák állandó összeköttetésben állott Kristóffyval és kémszolgálatot teljesített a néppárt ellen. A leleplezés nagy hatást keltett a Házban. Ezután általános figyelem mellett Kossuth Ferenc miniszter állott fel szólásra. Nehány lap azzal vádolta, hogy ő tudott volna Vörös László kormányalakítási tervéről, sőt a Vörös által alakítandó miniszteriumban tárcát is ígért vállalni; Kossuth mély eszében a következő rövid kijelentést tette: „T. képviselőház! Ambár nem akarom azt a szokást meghonosítani, hogy némely lapban közölt hamis híreket ide a Házba behozzák, mégis, mint-hogy a világsajtót kezdi bejárni egy budapesti lapnak az a híre, mint hogy ha nekem és a függetlenségi pártnak, amelyet én képviselek, bármi köze lett volna azzal, hogy a volt kereskedelmi ügyvivő: Vörös László miniszterelnökséget vállaljon: itt a Ház előtt kijelentem, hogy ez teljesen merőben légből kapott mese és ebből egyetlen egy szó sem igaz, a mennyiben ez a közlemény én reám és a függetlenségi pártra vonatkozik.” Ennek a rövid nyilatkozatnak olyan meglepő és óriási hatása volt, Kossuthot olyan lelkes éljenzéssel ünnepelték, hogy az elnök kénytelen volt az ülést tíz percre felfüggeszteni. Szünet után Lengyel Zoltán mentelmi ügye került tárgyalás alá és a Ház egyhangú határozattal kimondotta, hogy Lengyel Zoltán mentelmi jogát felfüggesztik. Folytatólagosan a munkások biztosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása következett, melyet általánosságban a Ház már a szombati ülésében elfogadott. A hétfői ülésből kifolyólag lovagias

14. szám
és port-
árakban

ri rak-
segü főzött-
kicsinyben
tt (Drago-
ató.

Képes levelezőlapok, finom hazai
levélpapírok dobozokban és do-
boz nélküli nagy választékban kaphatók

g és hurut
bb a

le
metefü

nál

n vigyáz-
RÉTHY-
l sok ha-
ta van.

fillér.

gadjunk el

iker!

cotin“

müvely

okban.

ELT

ital

ával

...

átó

nál

ára.

affér is támadt; Hodzsa Milánt provokáltatta Szmezsányi György, mert beszédében azt mondta róla, hogy nem szavahihető; Hodzsa a párbajt azon indoklással tagadta meg, hogy mint kultúremler, a párbajt nevétség hülyeségnek tartja.

Kiskoru egyének kivándorlása ellen.

Szekelyudvarhely, 1907. febr. 21.

1. Folytatás.

Áttérve az alispán ur ellenvetéseinek másik alapeszméjére, ebben az előbbi alapeszmével szemben ellenmondást látunk. Ugyanis míg az elősorbán hangoztatott ellenvetések a „lex specialis vagy posteriori derogat” elvéből kiindulva ellentétet látnak a két törvény kérdéses rendelkezései között; addig a további ellenvetések mégis megengedik, hogy a gyámi törvény követelménye is alkalmazható volna, ha ezt a kivándorlási törvény kifejezetten megkivánná. Ez utóbbi felfogás szerint tehát a két törvény követelménye között ellentét nincsen.

Az alispán ur további ellenvetéseiben is tehát ama felfogásunk elismerése van benne, hogy a kivándorlási és gyámi törvény illető követelményeit a „lex specialis vagy posteriori derogat” elve alapján szembeállítani nem lehet.

Ettől eltekintve vegyük egymagában fontolóra az ellenvetések második csoportjának alaptételét. Szó szerint így hangzik ez az alispán ur válaszában: „Ott, ahol valamely nyilatkozat érvényéhez a törvény a gyámhatósági beleegyezést megkivánná, ezt mindenütt világosan kifejezi s nem engedi, hogy ez *tisztaán csak* a gyámi törvény intézkedéséből legyen következtethető.”

Ez a tétel tulajdonképpen azt mondja, hogy egy törvény nem elégséges valaminek az elrendelésére, hanem két törvény szükséges hozzá. Aztán olyasmit is fejez ki, hogy az öregebb, ősbibb törvények mindig rászorulnak az újabb törvények approbálására s ez approbálás nélkül mitse érnek. Ha nem ismétlik őket, akkor az újabb törvényekkel szemben fenn nem állhatnak, habár az újabb törvények által nem érintett más viszonyokra vonatkoznak is.

Hát ezt az állítást elfogadni nem lehet, mert kétségen kívül áll, hogy egy törvény hatályossága magából az illető törvényből fakad. Nem függhet tehát attól, hogy őt egy következő törvény ismétlje. Ha a következő meg nem változtatta, vagy ellenkezőt nem rendelt, akkor a törvénynek önmaga erejéből érvényesülnie kell és fenn kell maradnia. És ha az új törvény *csak összefüggő, de nem ugyanazon* viszonyokra vonatkozik, mint a régi törvény, akkor is az új törvény által nem rendezett, de összefüggő viszonyra nézve érvényesülnie kell a régi törvénynek. Ez nem kiterjesztő magyarázata az új törvénynek, hanem egyszerűen betartása a régi, hatályon kívül nem helyezett törvénynek.

Éppen a kivándorlási törvény alkotásánál találunk erre az általunk hangoztatott elvre példát. És éppen a kivándorlás korlátozásait felsoroló szakasz meghozatalánál.

Tudjuk, hogy a mezőgazdasági munkásokról szóló 1898. II. t.-c. is kihát a kivándorlás korlátozására. Ugyanis e törvény 36., 37. és 38. §-a alapján a munkaadónak joga van arra, hogy munkásait a huzamosabb tartamu földművelő-munkák teljesítése előtt el ne engedje, sőt karhatalommal is visszafogassa. Éppen e jogra való tekintettel a képviselőház közigazgatási bizottsága belefoglalta a kivándorlási törvény javaslatába azt is, hogy az 1898. II. t.-c. cikknek megfelelő munkaszerződés teljesítése előtt a munkás ki ne vándorolhasson. Azonban az igazságügyi bizottság javaslatára e korlátozás nyílt kimondását azzal az indoklással

hagyták ki a törvényjavaslatból, hogy „más törvényben biztosított jogot e törvényben ismételni felesleges.” Ime tehát a kivándorlási törvény meghozatalánál éppen az az elv érvényesült, hogy más törvények rendelkezéseit akkor se kell ismétetni, ha azok a törvény taxatív korlátozásainak szaporítására vezetnek. Elég az, hogy azok a rendelkezések más törvényben megvannak. „Felesleges” azokat újból hangoztatni, mert ismétlés nélkül is kell érvényesülniök.

Láttuk, hogy a gyámi törvény 113. §. 4. pontja nem is a kivándorolni szándékozó kiskorunak, hanem a törvényes képviselőnek szab feltételeket, hogy ez mily alapon szerzhethet jogosultságot a kiskoru kivándorlásának intézésére. A gyámi törvény tehát egy, a kivándorlás tényén kívül álló egyénre hat s azt se a maga kivándorlási szabadságában korlátozza, hanem nyilatkozatadásra való jogosultságában. A gyámi törvény rendelkezése tehát egyáltalán nem terjeszti ki a kivándorlás korlátozásának törvényben felsorolt teteleit s így még azt sem mondhatjuk, hogy a kivándorlási törvény szabadságot korlátozó 2. §-át újabb korlátozással szaporítaná. De ha még ilyen újabb korlátozás is lehetséges, ha azt más és nyíltan hatályon kívül nem helyezett törvény rendeli (mint ahogy lehetséges a munkaszerződési kötelekben levőknél az 1898. II. t.-c. szerint), akkor mennyivel inkább bizonyos, hogy a gyámi törvénynek nem is egy kivándorlóra s nem is a kivándorlás tényére, hanem csak azzal összefüggő viszonyokra vonatkozó rendelkezéseit be kell tartani. Be kell tartani pedig nem annak ellenére, hanem éppen azért, mert hallgat ama rendelkezésről a kivándorlási törvény.

A későbbi törvényekben ha külön fel is említődik a gyámhatósági jóváhagyás szükségé, ebből még nem lehet szabályt vonni, hogy ily külön felemlítés nélkül nincs a gyámi törvény gyámhatósági jóváhagyásra vonatkozó kivánalmának nyomatkossága. Mert igaz ugyan, hogy ez a külön felemlítés a későbbi törvényekben divik, de ezzel nem a gyámi törvény kivánalmát akarják approbálni, hanem éppen a maguk rendelkezését akarják nyomatkóssabbá tenni a gyámi törvény vonatkozásának felhozásával. Nem a régi törvény támaszkodik az ujra, hanem az új a régire.

De inkább csak olyan esetben történik ez a fölemlítés is, mikor egy-egy vonással változtatják, módosítják a gyámhatósági jóváhagyás kivánalmát. Éppen az alispán ur ellenvetései között idézett házassági törvény 8. §-a is külön felemlíti a gyámhatósági jóváhagyás szükségét, de oly vonatkozásban, hogy ez által meg is változtatja a gyámi törvénynek azt a rendelkezését, mely szerint 18, illetve 16 éven alóli kiskoru házasságához minden esetben jóváhagyás kellett. Itt tehát a változtatás miatt szükség volt a külön felemlítésre.

Általában is azonban, éppen az 1877. XX. t.-c. 113. §-ára nézve bírói gyakorlat elve az, hogy ebből a szakaszból származtatják le a gyámok jogosultságait, jogkörét. Ennek a *szokásjognak* lerontására nem elég az, hogy egy törvény abban a 113. §-ban foglalt kivánalomra se nem utal, se azt ki nem zárja. Ha ki nem zárja, akkor annál élekenbben utal rá ama szokásjog felfogása.

(Vége következik.)

Hitelszövetkezet.

A székelyföldi gazdasági akció 1905. évi működésének ismertetése című füzetből idezem a következőket: Ma azonban még itt állunk tehetetlenül, olvassuk napról-napra az árverési hirdeményeket s látjuk egy-egy vásári napon, mikor bejön

a városba a székely ember, mint viszi a különböző takarékpénztárakba kamatokra s legjobb esetben valamelyes kis törlesztésre keservesen szerzett fillereit, (58 oldal).

Feltétlen igazat adok a székely kirendeltség fenti állításának. Hasonló állapotoknak én is voltam szemtanuja. — Sőt még többet is tudok; azt is tudom, midőn a szorgalmas munkás székely ugyszólva önmagától, családjától megvonva a legszükségesebbeket, takarékpénztárakba rakta összegyűjtött koronáit. A takarékpénztár megbukott. A pénz nagy része oda veszett. Isten tudja hova?

Ezen szomorú állapotokból a székely kirendeltség 50 éves törlesztéses kölcsönökkel akarja megszabadítani a székelységet. Egy ember életében 50 év nagy idő. Az unokák vállaira nem szükséges a terhet előre görldíteni.

Az eladósodott székely nép terheinek könnyíteni s a népet örökös kamat fizetéstől megszabadítani csak úgy lehet, ha minden székely községben meg lesz az országos központi hitelszövetkezet kötelekebe tartozó hitelszövetkezet.

Allításomnak elő bizonyítéka a siménfalvi hitelszövetkezet, mely 1895 évi január 1-én 98 taggal alakult meg s azóta evről-evre fokozatosan fejlődve, ma 300 tagot számlál.

A hitelszövetkezet kezdetben kölcsönöit 7 1/2 százaléka adta, ma 6 6/6 százalékra váltóra, indokolt esetben kötvényre is ad. Minden kölcsönkérő köteles pontosan megjelölni, hogy a kölcsönvett pénzt mire használja fel, pl. építés, állatvásárlás stb. A hitelszövetkezet igazgatósága szigoruan örökdi, hogy a könnyelmű, pazar emberek kölcsönt ne kapjanak.

A hitelszövetkezet legfőbb előnye, hogy a takarékosagra serkenti tagjait. A megtakarított és a hitelszövetkezetbe helyezett koronái után tisztességes kamatot kap minden tag.

A siménfalvi hitelszövetkezet 1906 év végén könyveit lezárva, az alábbi vagyoni állapotát igazolta be.

1. 212 egyén betétje	61.000 K.
2. Teljesen befizetett üzlet-rész	12.000 K.
3. Az országos központi hitelszövetkezetnél üzlet-rész (kamatozó)	600 K.
4. Mezőgazdák szövetkezeténél üzlet-rész	100 K.
5. Tartalék alap	5000 K.
Összesen	78700 K.

Tehát a siménfalvi hitelszövetkezet tagjai 11 év alatt összegyűjtöttek a hitelszövetkezetbe 78,700 korona vagyont. A tagok összes tartozás 92.000 korona. A vagyon és tartozás közt a különbség 13 300 korona. Ezen 13,300 korona hiányt a szövetkezeti tagok 2—3 év alatt összegyűjtik. Nem kell tehát 50 év, hanem elég 14—15 év is, hogy egy hitelszövetkezet egy községet megszabadítson az idegen pénztől.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a siménfalvi hitelszövetkezet segélyezte a községben levő elemi iskola felépítését, lehetővé tette egy ifjúsági Otthon építését, a fogyasztási szövetkezetnek folyó számlára pár hétig mindig kamatmentes kölcsönt ad, a tejszövetkezetnek a telekvásárlásba és építésbe szükséges összeget előlegezte, 1906 év őszén a magyar mezőgazdák szövetkezetének 32.000 korona értékű lóheremagot vásárolt össze, mivel a tagjainak biztosította a lóheremagnak megfelelő értékesítését. A hitelszövetkezet tisztviselőit megfelelő fizetésben részesíti és jótékony célokra minden évben tekintélyes összeget áldoz.

Végül köszönetet mondok Györke Albertnek, a siménfalvi hitelszövetkezet könyvelőjének, ki ez adatokat szíves volt rendelkezésemre bocsátani.

Illő tisztelettel és jó akarattal felhívom a székely kirendeltség figyel-

mét a hitelszövetkezetek alakítására. Az a sok közhasznú intézmény, mit a kirendeltség nap-nap után létesít, a hitelszövetkezetben találna támaszt és segítő kezét.

Szentannai Sámuel.

Melyik szálás takarmánytól tejel legjobban a tehén?

Azt hiszem semmi sem érdekelheti gazdatársaimat inkább, mint a feltett kérdés. Hiszen manapság a marhatartás olcsóbbá gazdálkodással valóságos lsten áldása a gazda emberre. Különösen megbecsülhetetlen a gazdaságban a jól tejelő tehén.

Amde hiába van meg a jó tulajdonság a tehénben a tejelésre, ha nem igyekszünk jól táplálni s főleg oly takarmányt természetni, amelynek etetése által a tejmenyiség szaporodását és jóságát előmozdítjuk. Ha rá gondolkodok arra, hogy a takarmánytermesztésnél mennyi hibát követünk el, el fog a szomorúság. El fog azért, mert a legtöbb esetben mi magunk esaljuk meg magunkat, mi magunk igyekszünk tönkretenni a réteinknek egész természet s mégis az isteni gondviselést hibáztatjuk. A mondottak igazolására felemlítem a sok hiba közül a következőket: Hiba az, hogy sem a kaszáló réteinkből, sem a szántóinkról a tövistet és más haszontalan káros növényeket nem irtjuk, hanem munkaközben kikerülve, ott hagyjuk és engedjük kimagzani, pedig egy kaszar, kapar-, sarló-vágással artalmatlanná tehetnők;

hiba az, hogy egymás kaszáló réteit nem kiméljük, keresztül-kasul járjuk a füveket, a disznókkal összeviszva turkáltatjuk a földjét;

hiba az, hogy a mesterséges takarmányok vetőmagjával olesót veszünk és rosszat. S különösen ez utóbbi hibánkra akarom felhívni a gazdatársaim figyelmét annyival is inkább, mert a törvény tiltja az arankás vagy fecskefonális takarmány-magvak elárusítását. S ha a mult évi arankás heretermésünkre gondolunk, mely mint egy sárga szőnyeg, úgy vonta be a lóheréseinket, lehetetlen, hogy ne igyekezzünk e bajnak elejét venni.

Éppen e célból ajánlom azt, hogy minden gazdatársam vessen jövőre tiszta, arankamentes lóheremagot. S mi után ma-holnap ide a lóheré mag vásárlásának az a lóheré magot vásárol, hogy ne vegyen, mert „olesó husnak hig a leve.” Ki arankás magot vásárol és vet, magát esalja meg és az a szomszéd gazdatársait is megkárosítja a fecskefonális lóheréjével.

Ezek után illő, hogy a már feltett kérdésre is megfeleljek. Legjobban tejel a tehén a szálás takarmányok közül a maga idejében lekaszált és jól száritott száraz lóherétől.

Ha nincs igazam, kérem gazdatársaimat, győzzenek meg az ellenkezőjéről.

K. M.

LEGUJABB.

Wekerle Sándor miniszterelnök vasárnap este Bécsbe érkezett, hogy a kiegyezési tárgyalások ügyében Beck báróval értekezzen és ő fel-ségénél kihallgatáson is megjelenjen. Hétfőn délután egy órakor a miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a királynál, kinek a katonai özvegyek és árvák ellátásáról szóló törvényjavaslatot mutatta be, az autonom vámtarifa kérdése azonban nem került szóba, mert még miniszteri tanácskozás tárgyát sem képezte. Délután 4 órakor Koritowszky osztrák pénzügyminiszterrel és Beck báró osztrák miniszterelnökkel tanácskozott Wekerle jó két óra hosszáig a vámtarifa kérdéséről, a vitát azonban még nem fejezték be. Politikai körökben beszélnek, hogy közvetítő javaslat merült fel, hogy mi módon lehetne a kiegyezési tárgyalásokat siettetni; ennek állítólag elő feltétele

alakítására.
zmény, mit
tán létesít,
na támaszt

Sámuel.

mánytól
tehén?

n érdekel-
bb, mint a
anapság a
dalkodással
gazda em-
sülhetetlen
3 tehén.

ar jó tulaj-
elésre, ha
lni s főleg
ni, amely-
nyiség szá-
mozdítottuk.
a takar-
hibát kö-
ruság. El
b esetben
magunkat,
önkretenni
ét s mégis
zatjuk. A
emlitem a
öket: Hiba
réteinkből,
et és más
reket nem
kikerülve,
kimagzani,
sarló-vá-
nók;

aszáló ré-
stül-kasul
kkal össze-
t;
rséges ta-
olcsót ve-
nősen ez
felhívni a
nyival is
a az aran-
akarmánya
a mult
re gondo-
a szőnyeg,
ket, lehe-
k e baj-

azt, hogy
en jövőre
emagot. S
here mag
nki olcsót
usnak hig
ot vásárol
és az a
megkáro-
sájevel.

nár feltett
regjokban
armányok
kaszált és
öl.
gazdátár-
ellenke-

azt, hogy
en jövőre
emagot. S
here mag
nki olcsót
usnak hig
ot vásárol
és az a
megkáro-
sájevel.

nár feltett
regjokban
armányok
kaszált és
öl.
gazdátár-
ellenke-

azt, hogy
en jövőre
emagot. S
here mag
nki olcsót
usnak hig
ot vásárol
és az a
megkáro-
sájevel.

nár feltett
regjokban
armányok
kaszált és
öl.
gazdátár-
ellenke-

azt, hogy
en jövőre
emagot. S
here mag
nki olcsót
usnak hig
ot vásárol
és az a
megkáro-
sájevel.

nár feltett
regjokban
armányok
kaszált és
öl.
gazdátár-
ellenke-

azt, hogy
en jövőre
emagot. S
here mag
nki olcsót
usnak hig
ot vásárol
és az a
megkáro-
sájevel.

nár feltett
regjokban
armányok
kaszált és
öl.
gazdátár-
ellenke-

az volna, hogy a magyar kormány az autonóm vamtarifát a közgazdasági bizottságban egyelőre ne tárgyalassa.

Bánffy Dezső bárónak Gajári Odón ellen indított rágalmozási és becsületsértési pörében a budapesti büntetőtörvényszék esküdtzéki bírósága bűnösnek mondotta ki Gajári Odón lapszerkesztőt és ezer korona fő és 600 korona mellékbüntetésre ítélte. A pör tárgyát ama sértések és gyanúsítások képezték, melyeket Gajári lapja Bánffy Dezső báróról, a Zeysig-féle broszura megjelenésekor közölt.

KÜLÖNFÉLEK.

Hihetetlen hírek.

MOMDJÁK: hogy a héten az összes postavonatok a legnagyobb pontossággal érkeztek be Udvarhelyre; mondják: hogy a cukrászdában minden kártyajáték szigorúan tiltva van;

mondják: hogy Udvarhelyen már szerdán délelőtt lehetett budapesti vasárnap lapot olvasni;

mondják: hogy ugy a március 15-iki, mint az áprilisi nagy Rákóczy-ünnepélyre az illetékes körök már nagyszerű előkészületeket tesznek;

mondják: hogy a miniszteriumokban mindent ígérnek, a mit kérünk, de semmit se adnak, a mire szükségünk van;

mondják: hogy szigorú büntetéssel sújtatik, a ki házában csurgóját nem a járdára vezetteti le;

mondják: hogy uszodára azért nincs szükségünk, mert úgy is nyakig uszunk: az adósságban.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget — a szerkesztőség.

Clementina hercegnő, a bolgár fejedelem és a megboldogult József főherceg özvegyének Clementina főherceg asszony édes anyja, 90 éves korában bécsi palotájában meghalt. A temetés napja nincs még meghatározva, de valószínűleg 5-6 nap múlva lesz. A holttestet bebalzsamozták és Coburgba viszik, a hol elhunyt ferje, Ágost herceg mellé temetik el.

Esküdtétel. Az új igazságügyi államtitkár, Meskó László képviselő, szombaton tette le a hivatalos esküt Günther miniszter kezébe. Kinevezését a hivatalos lap vasárnap száma közli.

Juhturógyár és sertéshizláló részvénytársaság alakuló közgyűlést vasárnap, e hó 24-én, a vármegyháza kistermében tartja meg, melyre az érdeklődők ezután meghívhatnak.

Jegyzőválasztás. Gáspár Pál ny. körjegyzőt e hó 18-án, hétfőn Fenyédre segédjegyzőnek választották meg.

Apponyi Lajos gróf, magyarországi udvarnagy súlyosan megbetegedett. Két hét előtt influenzába esett, melyhez később asztmatikus bántalmak és kisebb mérvű érmeszesedés is járult; a beteg udvarnagy állapota iránt, a kabinetiroda utján ő felsége a király is érdeklődött, kivél megnyugtató híreket közöltek.

Szent Antal estély. A folyó hó 24-én este 7 órakor, a főgimnázium dísztermében tartandó Szent-Antal-estély műsora: 1. Nyitány. Ének Szent Antalhoz. 2. Szaval: Fülöp Erzsike. 3. Szabad előadást tart: Schiller Irma polg. isk. igazgatónő. 4. Zene duett. Előadják: Ember János és Ember Dezső főgimn. tanulók. 5. Szaval: Dózsa Sarolta. 6. Monológot ad elő: Deréki Antal. 7. Bezáró ének. Harmoniumon játszik Szabó Antal.

Eljegyzés. Kisfaludy Ilonát eljegyezte Rusznák József Székelyudvarhelyt.

A tavaszi sorozás vármegyénkben. Az udvarhelyi járásban a fősorozás következő sorozatban esik meg: 1907. év március hó 1-én: fenyédi, vágási, székelyszenttamási és szentegyházásfalvi jegyzői körök összes legénysége, 1907. év március hó 2-án: bögzői, felsőboldogfalva, farkaslaki és székelyszentkirályi jegyzői körök legénysége. 1907. év március hó 4-én: alsósófalvi, farczádi, Korond és Atyha jegyzői körök legénysége. 1907. év március hó 5-én: székelypálfalvi kör, Parajd és Zetelaka nagyközségek összes legénysége. 1907. év március 6-án: bikafalvi kör, Oroszhegy és Varság nagyközségek összes legénysége. 1907. év március 7-én: Székelyudvarhely város összes legénysége. A keresztújarási sorozójárában március 9., 11., 12., 13., 14., 15 és 16-ik napján. Az oklándi sorozójárában március 19., 20., 21., 22., 23. és 26-ik napján.

Soó Rezsőt Udvarhelyvármegye tisztb. főügyeszet és törvényhatósági bizottsági tagját, vasárnap délután 3 órakor temették a város előkelőségének impozáns részvétele mellett. Az egyházi szertartást gróf Mikos János főesperes-plebános végezte fényes segédlettel; a halottat vivő kocsit és egy másik e célra kirendelt kocsit a koszoruk tömege borította el és az általános részvét, a hátramaradt özvegy és árvája felé fordult, a kik zokogva állottak körül a korán elhunyt ravatalát. Hiszen a halál, az elmúlás mindég nagy sebet üt a hátramaradottak lelken, de sohasem oly megrendítő, mint a mikor egy fiatal, életerős tölgy dől ki, a kinek még hivatása és kötelessége is lett volna a földön; de a Mindenható végzése meg kell nyugodnunk keresztényi megadással és így találjanak a mélyen sújtottak is vigaszt abban, hogy a megboldogultat a halál nagy és nehéz szenvedéseitől váltotta meg egy örök nyugalomra, melynek sirjánál barátai és városa kegyelete őrzi meg emlékét.

Esküdtzéki tárgyalás Kolozsvárt. Fülöp József és Nagy András a Kolozsvári Munkás-ban megjelent cikkeikben az ügyesség, a kormány és az építőmesterek elleni izgatás miatt az esküdtbírók elé kerültek. Az esküdtek a vád és véd-beszédek meghallgatása után, mindkettőt bűnösnek mondták ki az izgatás vétségében és ennek alapján a bíróság Fülöp Józsefet 6 hónapi államfogházra, Nagy Andrást 6 hónapi államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a védő azonban semmisségi panaszt jelentett be.

Közbirtokossági közgyűlés. A székelyudvarhelyi városi közbirtokosság március 10-én délután 2 órakor tartja rendes közgyűlését a városi tanácsház nagytermében. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó; 2. jegyzői jelentés az 1906-ik évről; 3. pénztárnoki számadás az 1906-ik évről; 4. költségelőirányzat az 1907. évre; 5. esetleges indítványok.

Az Agrár takarékpénztár r.-t. Marosvásárhelyt a mult 1906. évben egy millió részvénytöke, 185 176 korona tartalék és 6 713.886 koronányi betétállomány mellett 137.752 korona 32 fillér tiszta nyereséget ért el; az osztalék 7 százalékos tesz ki.

Csodaművés. A kis 8 éves Kautmann Pali hegedűművész, ki mint meggyőződtünk Gyulafehérvárt gróf Majláth Gusztáv püspök ur ő nagyméltósága ajánlata folytán az ottani tanintézetekben is bemutatva nem mindennapi technikai ügyességét és korához képest megfelelő zenei képzettségét ma, csütörtökön este tartja a „Budapest” szállóda éttermében hangversenyt válogatott műsorról. A nekünk bemutatott erdélyi lapok öszszehangzó kedvező bírálatai alapján, szívesen hívjuk fel közönségünk figyelmét e csodagyermek művészetére.

Az Iparosok „Szabad Lyceum” vasárnap szépszámu közönség jelenlétében tartotta általános érdekű és szabatos előadását Németh Albert pénzügyi titkár a „Javakról”; a népszerű modorban előadott értekezést a közönség zajos elismeréssel jutalmazta.

Magyar marhatenyésztés. A „Köztelek” című közgazdasi lap február 9-ki száma, figyelemre méltó cikket közöl Ugron Zoltán tollából, a magyar marhatenyésztés kérdésének tisztázásáról. A cikk vegeredményében arra a következtetésre jut, hogy a szarvas marhák keresztetése nem magyar fajokkal hátrányára valik a marhaállománynak úgy külső fejlődésben, mint termékeinek jövedelmezése és értékesítése tekintetében és a következtetéseket egyes felhozott példák után vonja le nagy szakértelemmel. A kérdés még forrongásban van és a Székelykeresztúron február 28-tól március 1-ig tartó bikakiállításon, az erdélyi magyar tenyésztők java lesz bemutatva s ott lesznek az érdeklődő gazdák, meg a földművelési kormányzat állattenyésztési közegei és ez alkalom ismét hozzájárul e kérdések tisztázásához.

Az udvarhelyvárm. gazdasági egyesülettől. 64—1907. szám alatt, a következők terjesztett vettük: Az 1907. febr. 28-án tartandó székelykeresztúri tenyészkiállítás jutalom díjainak kimutatása. I. bikadíjak. A) Nagy tenyésztőknek: 1. Az O. M. G. E. tiszteletdíja és 100 K. 2. Az E. G. E. adománya 100 K. 3. Az E. G. E. adománya 80 K. 4. Az E. G. E. adománya 60 K. 5. Az E. G. E. adománya 50 K. B) Kistenyésztőknek: 1. díj E. G. E. adománya 100 K. 2. díj 80 K. 3. díj 60 K. 4. díj 40 K. 5. díj 20 K. 6. díj 15 K. 7. díj 10 K. 8. díj 5 K. C) 2 éves üszöknök: 1. díj 50 K. 2. díj 40 K. 3. díj 30 K. 4. díj 20 K. 5. díj 15 K. 6. díj 10 K. 7. díj 5 K. 8. díj 2 K. 9. díj 1 K. 10. díj 50 K. 11. díj 40 K. 12. díj 30 K. 13. díj 20 K. 14. díj 15 K. 15. díj 10 K. 16. díj 5 K. 17. díj 2 K. 18. díj 1 K. 19. díj 50 K. 20. díj 40 K. 21. díj 30 K. 22. díj 20 K. 23. díj 15 K. 24. díj 10 K. 25. díj 5 K. 26. díj 2 K. 27. díj 1 K. 28. díj 50 K. 29. díj 40 K. 30. díj 30 K. 31. díj 20 K. 32. díj 15 K. 33. díj 10 K. 34. díj 5 K. 35. díj 2 K. 36. díj 1 K. 37. díj 50 K. 38. díj 40 K. 39. díj 30 K. 40. díj 20 K. 41. díj 15 K. 42. díj 10 K. 43. díj 5 K. 44. díj 2 K. 45. díj 1 K. 46. díj 50 K. 47. díj 40 K. 48. díj 30 K. 49. díj 20 K. 50. díj 15 K. 51. díj 10 K. 52. díj 5 K. 53. díj 2 K. 54. díj 1 K. 55. díj 50 K. 56. díj 40 K. 57. díj 30 K. 58. díj 20 K. 59. díj 15 K. 60. díj 10 K. 61. díj 5 K. 62. díj 2 K. 63. díj 1 K. 64. díj 50 K. 65. díj 40 K. 66. díj 30 K. 67. díj 20 K. 68. díj 15 K. 69. díj 10 K. 70. díj 5 K. 71. díj 2 K. 72. díj 1 K. 73. díj 50 K. 74. díj 40 K. 75. díj 30 K. 76. díj 20 K. 77. díj 15 K. 78. díj 10 K. 79. díj 5 K. 80. díj 2 K. 81. díj 1 K. 82. díj 50 K. 83. díj 40 K. 84. díj 30 K. 85. díj 20 K. 86. díj 15 K. 87. díj 10 K. 88. díj 5 K. 89. díj 2 K. 90. díj 1 K. 91. díj 50 K. 92. díj 40 K. 93. díj 30 K. 94. díj 20 K. 95. díj 15 K. 96. díj 10 K. 97. díj 5 K. 98. díj 2 K. 99. díj 1 K. 100. díj 50 K. 101. díj 40 K. 102. díj 30 K. 103. díj 20 K. 104. díj 15 K. 105. díj 10 K. 106. díj 5 K. 107. díj 2 K. 108. díj 1 K. 109. díj 50 K. 110. díj 40 K. 111. díj 30 K. 112. díj 20 K. 113. díj 15 K. 114. díj 10 K. 115. díj 5 K. 116. díj 2 K. 117. díj 1 K. 118. díj 50 K. 119. díj 40 K. 120. díj 30 K. 121. díj 20 K. 122. díj 15 K. 123. díj 10 K. 124. díj 5 K. 125. díj 2 K. 126. díj 1 K. 127. díj 50 K. 128. díj 40 K. 129. díj 30 K. 130. díj 20 K. 131. díj 15 K. 132. díj 10 K. 133. díj 5 K. 134. díj 2 K. 135. díj 1 K. 136. díj 50 K. 137. díj 40 K. 138. díj 30 K. 139. díj 20 K. 140. díj 15 K. 141. díj 10 K. 142. díj 5 K. 143. díj 2 K. 144. díj 1 K. 145. díj 50 K. 146. díj 40 K. 147. díj 30 K. 148. díj 20 K. 149. díj 15 K. 150. díj 10 K. 151. díj 5 K. 152. díj 2 K. 153. díj 1 K. 154. díj 50 K. 155. díj 40 K. 156. díj 30 K. 157. díj 20 K. 158. díj 15 K. 159. díj 10 K. 160. díj 5 K. 161. díj 2 K. 162. díj 1 K. 163. díj 50 K. 164. díj 40 K. 165. díj 30 K. 166. díj 20 K. 167. díj 15 K. 168. díj 10 K. 169. díj 5 K. 170. díj 2 K. 171. díj 1 K. 172. díj 50 K. 173. díj 40 K. 174. díj 30 K. 175. díj 20 K. 176. díj 15 K. 177. díj 10 K. 178. díj 5 K. 179. díj 2 K. 180. díj 1 K. 181. díj 50 K. 182. díj 40 K. 183. díj 30 K. 184. díj 20 K. 185. díj 15 K. 186. díj 10 K. 187. díj 5 K. 188. díj 2 K. 189. díj 1 K. 190. díj 50 K. 191. díj 40 K. 192. díj 30 K. 193. díj 20 K. 194. díj 15 K. 195. díj 10 K. 196. díj 5 K. 197. díj 2 K. 198. díj 1 K. 199. díj 50 K. 200. díj 40 K. 201. díj 30 K. 202. díj 20 K. 203. díj 15 K. 204. díj 10 K. 205. díj 5 K. 206. díj 2 K. 207. díj 1 K. 208. díj 50 K. 209. díj 40 K. 210. díj 30 K. 211. díj 20 K. 212. díj 15 K. 213. díj 10 K. 214. díj 5 K. 215. díj 2 K. 216. díj 1 K. 217. díj 50 K. 218. díj 40 K. 219. díj 30 K. 220. díj 20 K. 221. díj 15 K. 222. díj 10 K. 223. díj 5 K. 224. díj 2 K. 225. díj 1 K. 226. díj 50 K. 227. díj 40 K. 228. díj 30 K. 229. díj 20 K. 230. díj 15 K. 231. díj 10 K. 232. díj 5 K. 233. díj 2 K. 234. díj 1 K. 235. díj 50 K. 236. díj 40 K. 237. díj 30 K. 238. díj 20 K. 239. díj 15 K. 240. díj 10 K. 241. díj 5 K. 242. díj 2 K. 243. díj 1 K. 244. díj 50 K. 245. díj 40 K. 246. díj 30 K. 247. díj 20 K. 248. díj 15 K. 249. díj 10 K. 250. díj 5 K. 251. díj 2 K. 252. díj 1 K. 253. díj 50 K. 254. díj 40 K. 255. díj 30 K. 256. díj 20 K. 257. díj 15 K. 258. díj 10 K. 259. díj 5 K. 260. díj 2 K. 261. díj 1 K. 262. díj 50 K. 263. díj 40 K. 264. díj 30 K. 265. díj 20 K. 266. díj 15 K. 267. díj 10 K. 268. díj 5 K. 269. díj 2 K. 270. díj 1 K. 271. díj 50 K. 272. díj 40 K. 273. díj 30 K. 274. díj 20 K. 275. díj 15 K. 276. díj 10 K. 277. díj 5 K. 278. díj 2 K. 279. díj 1 K. 280. díj 50 K. 281. díj 40 K. 282. díj 30 K. 283. díj 20 K. 284. díj 15 K. 285. díj 10 K. 286. díj 5 K. 287. díj 2 K. 288. díj 1 K. 289. díj 50 K. 290. díj 40 K. 291. díj 30 K. 292. díj 20 K. 293. díj 15 K. 294. díj 10 K. 295. díj 5 K. 296. díj 2 K. 297. díj 1 K. 298. díj 50 K. 299. díj 40 K. 300. díj 30 K. 301. díj 20 K. 302. díj 15 K. 303. díj 10 K. 304. díj 5 K. 305. díj 2 K. 306. díj 1 K. 307. díj 50 K. 308. díj 40 K. 309. díj 30 K. 310. díj 20 K. 311. díj 15 K. 312. díj 10 K. 313. díj 5 K. 314. díj 2 K. 315. díj 1 K. 316. díj 50 K. 317. díj 40 K. 318. díj 30 K. 319. díj 20 K. 320. díj 15 K. 321. díj 10 K. 322. díj 5 K. 323. díj 2 K. 324. díj 1 K. 325. díj 50 K. 326. díj 40 K. 327. díj 30 K. 328. díj 20 K. 329. díj 15 K. 330. díj 10 K. 331. díj 5 K. 332. díj 2 K. 333. díj 1 K. 334. díj 50 K. 335. díj 40 K. 336. díj 30 K. 337. díj 20 K. 338. díj 15 K. 339. díj 10 K. 340. díj 5 K. 341. díj 2 K. 342. díj 1 K. 343. díj 50 K. 344. díj 40 K. 345. díj 30 K. 346. díj 20 K. 347. díj 15 K. 348. díj 10 K. 349. díj 5 K. 350. díj 2 K. 351. díj 1 K. 352. díj 50 K. 353. díj 40 K. 354. díj 30 K. 355. díj 20 K. 356. díj 15 K. 357. díj 10 K. 358. díj 5 K. 359. díj 2 K. 360. díj 1 K. 361. díj 50 K. 362. díj 40 K. 363. díj 30 K. 364. díj 20 K. 365. díj 15 K. 366. díj 10 K. 367. díj 5 K. 368. díj 2 K. 369. díj 1 K. 370. díj 50 K. 371. díj 40 K. 372. díj 30 K. 373. díj 20 K. 374. díj 15 K. 375. díj 10 K. 376. díj 5 K. 377. díj 2 K. 378. díj 1 K. 379. díj 50 K. 380. díj 40 K. 381. díj 30 K. 382. díj 20 K. 383. díj 15 K. 384. díj 10 K. 385. díj 5 K. 386. díj 2 K. 387. díj 1 K. 388. díj 50 K. 389. díj 40 K. 390. díj 30 K. 391. díj 20 K. 392. díj 15 K. 393. díj 10 K. 394. díj 5 K. 395. díj 2 K. 396. díj 1 K. 397. díj 50 K. 398. díj 40 K. 399. díj 30 K. 400. díj 20 K. 401. díj 15 K. 402. díj 10 K. 403. díj 5 K. 404. díj 2 K. 405. díj 1 K. 406. díj 50 K. 407. díj 40 K. 408. díj 30 K. 409. díj 20 K. 410. díj 15 K. 411. díj 10 K. 412. díj 5 K. 413. díj 2 K. 414. díj 1 K. 415. díj 50 K. 416. díj 40 K. 417. díj 30 K. 418. díj 20 K. 419. díj 15 K. 420. díj 10 K. 421. díj 5 K. 422. díj 2 K. 423. díj 1 K. 424. díj 50 K. 425. díj 40 K. 426. díj 30 K. 427. díj 20 K. 428. díj 15 K. 429. díj 10 K. 430. díj 5 K. 431. díj 2 K. 432. díj 1 K. 433. díj 50 K. 434. díj 40 K. 435. díj 30 K. 436. díj 20 K. 437. díj 15 K. 438. díj 10 K. 439. díj 5 K. 440. díj 2 K. 441. díj 1 K. 442. díj 50 K. 443. díj 40 K. 444. díj 30 K. 445. díj 20 K. 446. díj 15 K. 447. díj 10 K. 448. díj 5 K. 449. díj 2 K. 450. díj 1 K. 451. díj 50 K. 452. díj 40 K. 453. díj 30 K. 454. díj 20 K. 455. díj 15 K. 456. díj 10 K. 457. díj 5 K. 458. díj 2 K. 459. díj 1 K. 460. díj 50 K. 461. díj 40 K. 462. díj 30 K. 463. díj 20 K. 464. díj 15 K. 465. díj 10 K. 466. díj 5 K. 467. díj 2 K. 468. díj 1 K. 469. díj 50 K. 470. díj 40 K. 471. díj 30 K. 472. díj 20 K. 473. díj 15 K. 474. díj 10 K. 475. díj 5 K. 476. díj 2 K. 477. díj 1 K. 478. díj 50 K. 479. díj 40 K. 480. díj 30 K. 481. díj 20 K. 482. díj 15 K. 483. díj 10 K. 484. díj 5 K. 485. díj 2 K. 486. díj 1 K. 487. díj 50 K. 488. díj 40 K. 489. díj 30 K. 490. díj 20 K. 491. díj 15 K. 492. díj 10 K. 493. díj 5 K. 494. díj 2 K. 495. díj 1 K. 496. díj 50 K. 497. díj 40 K. 498. díj 30 K. 499. díj 20 K. 500. díj 15 K. 501. díj 10 K. 502. díj 5 K. 503. díj 2 K. 504. díj 1 K. 505. díj 50 K. 506. díj 40 K. 507. díj 30 K. 508. díj 20 K. 509. díj 15 K. 510. díj 10 K. 511. díj 5 K. 512. díj 2 K. 513. díj 1 K. 514. díj 50 K. 515. díj 40 K. 516. díj 30 K. 517. díj 20 K. 518. díj 15 K. 519. díj 10 K. 520. díj 5 K. 521. díj 2 K. 522. díj 1 K. 523. díj 50 K. 524. díj 40 K. 525. díj 30 K. 526. díj 20 K. 527. díj 15 K. 528. díj 10 K. 529. díj 5 K. 530. díj 2 K. 531. díj 1 K. 532. díj 50 K. 533. díj 40 K. 534. díj 30 K. 535. díj 20 K. 536. díj 15 K. 537. díj 10 K. 538. díj 5 K. 539. díj 2 K. 540. díj 1 K. 541. díj 50 K. 542. díj 40 K. 543. díj 30 K. 544. díj 20 K. 545. díj 15 K. 546. díj 10 K. 547. díj 5 K. 548. díj 2 K. 549. díj 1 K. 550. díj 50 K. 551. díj 40 K. 552. díj 30 K. 553. díj 20 K. 554. díj 15 K. 555. díj 10 K. 556. díj 5 K. 557. díj 2 K. 558. díj 1 K. 559. díj 50 K. 560. díj 40 K. 561. díj 30 K. 562. díj 20 K. 563. díj 15 K. 564. díj 10 K. 565. díj 5 K. 566. díj 2 K. 567. díj 1 K. 568. díj 50 K. 569. díj 40 K. 570. díj 30 K. 571. díj 20 K. 572. díj 15 K. 573. díj 10 K. 574. díj 5 K. 575. díj 2 K. 576. díj 1 K. 577. díj 50 K. 578. díj 40 K. 579. díj 30 K. 580. díj 20 K. 581. díj 15 K. 582. díj 10 K. 583. díj 5 K. 584. díj 2 K. 585. díj 1 K. 586. díj 50 K. 587. díj 40 K. 588. díj 30 K. 589. díj 20 K. 590. díj 15 K. 591. díj 10 K. 592. díj 5 K. 593. díj 2 K. 594. díj 1 K. 595. díj 50 K. 596. díj 40 K. 597. díj 30 K. 598. díj 20 K. 599. díj

örökös nélküli elhalálozás folytán tettek és adattak.

A jus regium kiterjedt vagy ki volt terjeszthető olyan birtokra, a melyre nézve eladdig a székely örökösödési jog érvényesült; mindazáltal ez csak a tulajdonos kívánatára vagy beleegyezésével történhetett, a fiskus ilyesmi önkényűleg nem járhatott el.

Meg is szűnhetett a jus regium. Mikor egy székely valamely birtokosnak örökös nélküli elhalálozása-akor olyan jószágot, melynek a rajta levő jus regium szerint a fiskusra kellett volna szállnia, elfoglalt, kezett rá és annak 32 évig zavartalan birtoklásában maradt vagy maradhatott, akkor a fiskus elvesztette az ő jogát arra és az a birtok az örököségi birtok jellegét öltötte magára.

A jus regium a Székelyföldön semmiben sem különbözött a vármegyei földtől. Amarra nézve is ugyanazon országos törvények álltak, mint erre és azoknak lényeges rendelkezése az volt, hogy olyan birtok, mely a fiskusra volt jus regium alapján szállandó, kincstári birtokká nem volt tehető, hanem el, tovább kellett azt valamely magánosnak adományozni. Ugyanezen elbírás alá esett a fiskus tulajdonába felségsértés következtében került birtok is, ugyanis a kettő közt az Approbaták nem tesznek különbséget.⁴⁶ Voltak továbbá örökös birtokok, ősiségek, olyanok, melyek az 1636-ik évi privilegium szerint magszakadás esetében sem szálltak a fiskusra, hanem a székely örökösödési törvény alá tartoztak. Az ily birtokok elkobozhatóságának jogát, mint büntetést a hódí szolgálat elmarasztalásáért, az 1648-iki országgyűlés megszüntette ugyan, de az más tekintetben hatályban maradt.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI IZENETEK.

K. F. A hiányzó számokat elküldöttük jsméltelen, egyuttal pedig illetékes helyen intézkedtünk, hogy a rendellen kézbesítés jövőre elő ne forduljon. Minden egyes esetben, mikor a lapot pontosan nem kapja, sziveskedjék kiadóhivatalunkat azonnal értesíteni.

Verítés. Ez a téma már nagyon el van csépelve; újabbat és jobbat kérünk.

M. G. Nyílt kérdésünkre még nem kaptunk sehonnán se választ.

Kiadja: Betegh Pál és Társa újságkiadó intézete.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szereknek az alfoszorsavas mész és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan jutítja erőteljes egészséghez. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minélfogva könnyen bevehető és mivel egyuttal feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezzi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A SCOTT-féle EMULSIÓ valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Dr BUDAI EMIL

„Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

KÖZGAZDASÁG.

— Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság és szeszfinomító-gyár Kecskeméten budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11.) heti üzleti jelentése:

	Nagyban	Kicsinyben
Finomított szesz adózva	150.—	154.—
Finom szesz adózatlanul	50.50	54.50
Nyers szesz adózva	147.—	149.—
Denaturált szesz	40.—	42.—

1086—907. kig. sz.

Árverési hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező „Záldog” nevű erdőben levő 100 öl tűzifa folyó évi február hó 24-én, délelőtt 8 órakor, a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni. Székelyudvarhely, 1907. február 20.

Soó Domokos,
h. polgármester.

Hirdetmény.

Szegesvár városának kormányhatóságilag engedélyezett

tenyészállat-vására

folyó évi március hó 12-én fog az új marhavásártéren megtartatni.

A vásár alkalmával a város által díjak 700 K összegben fognak kiosztatni.

Helypénzek vagy más díjak nem szedtetnek.

Díjakban csakis azon Nagyküküllő vármegyei tenyésztők részesíthetők, kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy a díjazandó állat legalább háromnegyed év óta birtokukban van.

A városi tenyész-állatvásárral kapcsolatosan a segesvári járási főszolgabíró külön hirdetménye szerint járási tenyész állatdíjazás is fog megtartatni.

A marhalevél feltétlenül elhozandó. A vásár alkalmával községek és föld-birtokosok tenyész-állatokban szükségletüket fedezhetik.

Segesvár, 1907. február hóban.

A városi tanács.

597—907. ki. szám.

Pályázati hirdetmény.

Udvarhelyvármegye oklándi járásában Székelyderzs községben megüresedett körjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában megkívánt képességet, ugyancsak eddigi működésüket és erkölcsi előéletüket tanúsító okmányokkal felszerelt kérvényeket folyó év február 25-én délután 4 óráig hozzam annál is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványokat nem veszem figyelembe.

Ezen körjegyzőséghez Székelyderzs és Székelymuzsna községek tartoznak.

Javadalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Lakbér és dologi kiadások a kör községei által fedeztetnek.

Oklánd, 1907. évi február 14.

Szabady Tivadar,
főszolgabíró.

Tölgy- és bükkfaeladási hirdetmény.

A felsőrákosi volt urbéres közbirtokosság erdeje A. ü. o. 1—4 osztályában „Harmatbérc” az I. felfordasak alatt visszahagyott 32 köbm. felüli tölgy- és bükkfát, a mely előzetes becslés szerint mintegy 500 köbm. tölgyrönkö 500 köbm. tölgy épület, 1544 köbm. bükk mü, 3825 köbm. bükktüzi és 1274 köbm. tölgytüzifát teszen ki, Felsőrákos község házában 1907. évi március 9-én délelőtt 10 órakor tartandó zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron felül tövön az erdőben eladja.

Kikiáltási ár 20859 korona. Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka.

Utóajánlat nem fogadtatik el. Részletes becslés, árverezési és szerződési feltételek a vargyasi m. kir. járási erdőgondnokságnál és alulírott nál megtekinthetők

Kelt Felsőrákoson, 1907 febr. 17.

SZÉKELY MÓZES,
közb. elnök.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Haszonbérbeadás: Székelyudvarhelyt a Csere-utcában fekvő lucernásnak használt terjedelmes beltetek több évekre haszonbérbe adatik. Értekezhetni Gyarmathy Ferenc ügyvéddel.

Óriási siker!

„Antinicotin”
szivarka hüvely
= szivar dobozokban. =

A M. KIR. SZŐLŐTELEPEKEN TERMELT

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

(Kossuth Lajos utca 27. szám alatt)

egy palack mint hordó **BOROK** legolcsóbban kaphatók.

Megrendelésre bármely faj palack borok hozathatók. Vételnél hordóért literenkint 13 fillér letét adandó. Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámitott áron visszavétnek.

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Baross, Borszéki és Kúszoni vizek

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi közsén-raktár! Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piactérre, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszműárak, függő, fali és asztali lámpákban. Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, igérem, hogy igyekeznem fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batéliákban és kimerve, ugyancsak minden fajta likőrök, a legjobb és leghirnevesebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak